

สรุปสาระสำคัญแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2550-2554

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
ทรัพยากรป่าไม้	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. สนับสนุนการบริหารจัดการ เพื่อการ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วม</p> <p>3. เสริมสร้างความรู้ และการวิจัยด้านการ อนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า เพื่อสร้างความ เข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับชุมชนและประชาชน</p>	<p>1.2 ส่งเสริมให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และจัดกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศ ป่าไม้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.1 สนับสนุน /ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยร่วมระหว่างสถาบัน การศึกษาในท้องถิ่น องค์กรเอกชนอิสระ ชุมชน และองค์กร ชุมชน รวมทั้งมีการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ และประชาชน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาลักษณะและองค์ประกอบของป่าไม้และสัตว์ป่า ในเชิงระบบนิเวศ ตลอดจนความสัมพันธ์ของระบบนิเวศอื่น ๆ ได้แก่ ป่าไม้-ดิน-น้ำ-สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน - การสร้างองค์ความรู้และบทบาทหน้าที่ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ และป้องกันผลกระทบจากการทำลายป่า เพื่อให้ เกิดการจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืน - การศึกษาบทบาทและประโยชน์ของวนเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการป้องกันการชะล้าง การพังทลายของดิน และการอนุรักษ์ ดินและน้ำ - การศึกษาสภาพทางธรณีวิทยาในแหล่งท่องเที่ยวในเขตป่า เพื่อ กำหนดมาตรฐานความปลอดภัย <p>3.2 จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงวิชาการ ตามระบบนิเวศแก่ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแบบองค์รวม ตลอดจนสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการแก้ไขปัญหาความ ขัดแย้งโดยสันติวิธี</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
	<p>4. ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างเป็นธรรมเพื่อลดความยากจน</p> <p>5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>6. กำกับ ดูแล และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>2. สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า ในการใช้ความได้เปรียบทางธรรมชาติ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนแบบพอเพียง</p> <p>4. ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้ด้านเกษตรแบบยั่งยืน</p> <p>1. ส่งเสริมการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ตามหลักธรรมชาติ</p>	<p>3.4 จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แก่เยาวชนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมค่ายพักแรมของเยาวชนช่วงฤดูร้อน เป็นต้น</p> <p>2.1 ศึกษา รวบรวมข้อมูลและเปรียบเทียบผลกระทบต่อระบบนิเวศและรายได้ของเกษตรกรจากการปลูกไม้ยืนต้น ในรูปแบบวนเกษตร ชุมชน และเผยแพร่ให้แก่กลุ่มเกษตรกรและเกษตรกร</p> <p>2.2 ส่งเสริมการวิจัยด้านป่าไม้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อลดการใช้ผลิตผลจากป่า และเพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ</p> <p>4.1 ศึกษา รวบรวม เปรียบเทียบผลตอบแทนเชิงพาณิชย์ของวนเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ และเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร</p> <p>1.1 ส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน โดยใช้หลัก “ป่าสามอย่าง ประโยชน์สี่อย่าง” (ไม้กินได้ ไม้ก่อสร้าง ไม้ใช้สอย / ประโยชน์กินได้ ก่อสร้าง ใช้สอย การอนุรักษ์)</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
<p>ความหลากหลายทางชีวภาพ</p>	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. สนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทาง ชีวภาพในพื้นที่ที่สำคัญ</p> <p>3. เร่งสร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง กว้างขวาง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น</p>	<p>1.1 ร่วมกันสำรวจและกำหนดพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านความสำคัญ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และพื้นที่ที่วิกฤตทางความ หลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity hotspot) ตลอดจนจัดลำดับ ความสำคัญของพื้นที่ เพื่อการจัดการดูแล</p> <p>1.2 กำหนดองค์กร กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชีวภาพอย่างชัดเจน รวมทั้งจัด ประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างนักชีววิทยา นักเศรษฐศาสตร์ และผู้เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน</p> <p>3.1 เตรียมชุมชนให้มีความพร้อมในด้านการอนุรักษ์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ มีความรู้ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย รวมทั้ง ประโยชน์ที่ปัจเจกชน ชุมชน ประเทศ และโลกจะได้จากฐานความรู้ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>3.2 รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งเชิดชูปราชญ์ชาวบ้านผู้มีความรู้ด้านพรรณพืช สมุนไพร พืช และสัตว์ที่มีประโยชน์ทางด้านอื่น ๆ</p> <p>3.3 ส่งเสริมให้ชุมชนจัดทำแผนจัดการความรู้ด้านความหลากหลาย ทางชีวภาพในระดับชุมชน รวมทั้งสนับสนุนชุมชนในแต่ละท้องถิ่น ให้เรียนรู้และเก็บตัวอย่างพืชและสัตว์ในท้องถิ่นของตน โดยให้มีการ รวบรวมเป็นองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ สำหรับให้ชุมชนและหมู่บ้าน ใช้ประโยชน์ในการศึกษาอย่างทั่วถึง</p> <p>3.4 สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเครือข่ายชุมชนและ หมู่บ้านที่มีความสนใจทางด้านทรัพยากรชีวภาพและให้มีการบูรณาการ ความรู้กับวิทยาการสมัยใหม่ รวมทั้งให้มีการต่อยอดความรู้แก่เครือข่าย ชุมชนและหมู่บ้านที่มีความสนใจด้านความหลากหลายทางชีวภาพ</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
	<p>2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคี</p> <p>4. ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างเป็นธรรมเพื่อลดความยากจน</p>	<p>1. ออกกฎหมาย ปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์ และโครงสร้างการบริหารจัดการ</p> <p>2. ส่งเสริม พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งศึกษาสถานภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานตามพันธกรณี</p> <p>1. สร้างทางเลือกให้ราษฎรและชุมชนในการประกอบอาชีพบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>2. เพิ่มความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนที่ยากจน</p>	<p>3.6 ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เหมาะสมแก่เยาวชนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่นของตนมากขึ้น</p> <p>1.5 สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการเจรจาการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างประเทศด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ</p> <p>2.1 จัดทำฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ถิ่นที่อยู่อาศัย การแพร่กระจายและจำนวนประชากรของชนิดพันธุ์ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ (Protected areas) รวมทั้งชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Red data of Thailand)</p> <p>2.5 ส่งเสริมการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางชีวภาพอย่างครบวงจร ตั้งแต่การให้ทุนการศึกษา รวมทั้งแรงจูงใจในรูปของเส้นทางอาชีพ (career path) ที่ชัดเจน</p> <p>1.1 ส่งเสริมให้ราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่ามีอาชีพในการเพาะพันธุ์พืชป่า กล้วยไม้ และสัตว์ป่าหายาก โดยมีการจดทะเบียนที่ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>1.2 ให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อยกระดับเป็นเศรษฐกิจชุมชน เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ สมุนไพร และยารักษาโรค เป็นต้น โดยให้รัฐสนับสนุนด้านการตลาด</p> <p>2.1 สนับสนุนให้ชุมชนอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองที่บริโภคได้ และฟื้นฟูพื้นที่ที่เสื่อมโทรมให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติสำหรับชุมชน</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
	<p>5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>6. กำกับ ดูแล และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>1. สนับสนุนการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน</p> <p>2. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม</p> <p>1. คุ้มครองและฟื้นฟูทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่สำคัญ</p>	<p>1.1 จัดลำดับความสำคัญและกำหนดแนวทางในการประเมินกลุ่มทรัพยากรที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่ควรเร่งสำรวจเพื่อนำมาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยใช้ระบบข้อมูลระยะใกล้และระบบการหาพิกัด ตำแหน่งด้วยสัญญาณดาวเทียม</p> <p>1.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อการใช้และเพิ่มมูลค่าจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ เช่น ทรัพยากรทะเล จุลินทรีย์ และอื่น ๆ</p> <p>1.5 สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพไปใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม</p> <p>2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาและนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ตามศักยภาพของพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>1.2 ควบคุม ป้องกันไม่ให้มีการนำพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่อนุรักษ์</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
ทรัพยากรดินและที่ดิน	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>6. กำกับ ดูแล และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>2. พัฒนาองค์ความรู้ในการฟื้นฟูดิน บำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งการสร้าง เครือข่าย</p> <p>4. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของ ดินเค็ม</p>	<p>2.1 สร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่เทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟู บำรุงดินแก่ประชาชน ภาคเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร</p> <p>4.5 สนับสนุนการวิจัยเพื่อป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็มร่วมกับสถาบัน การศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาคมในพื้นที่ โดยพัฒนาการ จัดการพื้นที่ดินเค็มอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดพื้นที่นำร่อง และการ คำนวณต้นทุนการฟื้นฟูอย่างชัดเจน ตลอดจนวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการ จัดการดินเค็มเพื่อการเกษตร</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
ทรัพยากรธรณี และ ทรัพยากรพลังงาน	1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2. ให้ข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องแก่ประชาชน	2.2 ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจด้านธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม แก่สาธารณชนและชุมชนในพื้นที่ป่า /พื้นที่สีเขียว อาทิ ความ เหมาะสมทางธรณีวิทยาในการก่อสร้างพื้นที่ฝังกลบขยะ ปัจจัยที่ ทำให้เกิดพื้นที่ดินเค็ม การกัดเซาะชายฝั่ง เป็นต้น 2.3 เผยแพร่ข้อมูลของโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นของภาครัฐและภาค เอกชน โดยแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบตั้งแต่เริ่มการวางแผน ดำเนินโครงการ 2.4 เผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีการประกาศเขตพื้นที่ แหล่งทรัพยากรแร่แหล่งทรัพยากรพลังงาน แหล่งอันควรรักษา ทางธรณีวิทยา และเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารพิษใน สิ่งแวดล้อม

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
ทรัพยากรน้ำ	1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4. จัดหลักสูตรเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำในแต่ละ ระดับชั้นของการศึกษาภาคบังคับ	4.1 ให้สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นร่วมกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ เกี่ยวกับระบบนิเวศน้ำ ในพื้นที่ที่สอดคล้องกับหลักสูตรในแต่ละ ระดับชั้นของการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเป็นพื้นฐานให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการทรัพยากรน้ำเพิ่มขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้ แบบห้องเรียนตามธรรมชาติ (outdoor education) และการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง (learning by doing) ในเรื่องคุณภาพน้ำ การไหล ของน้ำ การเจริญเติบโตของต้นไม้ริมน้ำ ลักษณะทางกายภาพของดิน ลักษณะภูมิอากาศ และลักษณะทางสังคม และเศรษฐกิจชุมชน 4.2 ให้องค์กรชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ โดยใช้ลุ่มน้ำตัวอย่างในพื้นที่ในการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติในลุ่มน้ำที่ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม การทำฝายเพื่อชะลอ การไหลของน้ำและกักเก็บน้ำ ตลอดจนการ ตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ ที่ดิน เป็นต้น

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
การจัดการมลพิษ	<p>1.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในเชิงรุก</p> <p>6. กำกับ ดูแล ละฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>4. สร้างความตระหนักและสื่อสารให้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่มี การจัดการซับซ้อน</p> <p>1. เพิ่มสมรรถนะแก่ อปท. ในการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม /มลพิษในท้องถิ่น</p> <p>3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภค</p>	<p>4.4 ทรนรงค์ให้ความรู้ในชุมชน โรงเรียน สถาบันการศึกษา องค์กร ภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันสงฆ์ และสถาบันการศึกษาของสงฆ์</p> <p>4.5 สร้างกระแสให้ประชาชนหันมานิยมใช้สินค้าที่สามารถใช้ซ้ำ หรือ มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม</p> <p>1.2 สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงทาง วิชาการแก่ อปท. ในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้าง องค์ความรู้ พัฒนาบุคลากรของ อปท. ที่มีการดำเนินงานป้องกันและ ควบคุมมลพิษในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ และสิ่งจูงใจเพื่อให้ อปท. สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.6 สนับสนุนการขับเคลื่อนโดยการไม่ใช้เครื่องยนต์ (Non-Motorized Transportation : NMT) เช่น ลดการเดินทางสำหรับการติดต่อ /ปฏิบัติ งานระหว่างหน่วยงานโดยการใช้ E-mail การประชุมทางไกล และ Home office ตลอดจนมีการเพิ่มช่องทางสำหรับรถจักรยาน เป็นต้น</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคี</p>	<p>3. เพิ่มศักยภาพของชุมชนและวิสาหกิจชุมชน ในด้านการผลิตและบริการ</p> <p>4. ขับเคลื่อนกระบวนการสิ่งแวดล้อม ศึกษาใน ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนและประชาชนทั่วไป เช่น ตั้งศูนย์เรียนรู้สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เป็นต้น</p> <p>2. อนุรักษ์และสงวนที่ดินเพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว และส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน และประชากรในอนาคตอย่างเพียงพอ</p>	<p>3.1 ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ชุมชนและวิสาหกิจชุมชนในการ ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลดความเป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม และชีวิตของ ผู้บริโภค โดยมีการนำประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาพิจารณา ควบคู่กับ การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งการสร้างระบบการตลาด ให้รองรับผลิตภัณฑ์ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย</p> <p>4.1 กำหนดเป้าหมายและหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา สำหรับชุมชนเมือง และชุมชนชนบท</p> <p>4.2 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสิ่งแวดล้อมในทุกระดับชั้น</p> <p>2.1 ให้ทุกส่วนราชการเร่งรัด นำร่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เป็นตัวอย่าง แก่ชุมชน ส่งเสริมการใช้พื้นที่สาธารณะ ที่ราชพัสดุ และที่ดินของเอกชน เพื่อจัดทำพื้นที่สีเขียวให้กระจายทั่วทุกชุมชนบนพื้นฐานของหลักการ มีส่วนร่วมในการดูแล และบำรุงรักษาจากทุกภาคส่วน</p> <p>2.4 เพิ่มพื้นที่สีเขียว พื้นที่โล่งและสวนสาธารณะในเขตเมืองและใน สถานที่ราชการ รวมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่สาธารณะริมน้ำ ชายหาด เพื่อให้เป็นแหล่งนันทนาการ</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
<p>สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม</p>	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกภาคี</p> <p>3. การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในเชิงรุก</p>	<p>2. สร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนัก ในคุณค่าสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม</p> <p>1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเชิงบูรณาการ</p> <p>4. บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและศิลปกรรม</p> <p>1. ส่งเสริม /กระตุ้นให้เครือข่ายอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม /อปท. นำร่องจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและศิลปกรรมที่อยู่ในพื้นที่แบบมี ส่วนร่วม</p>	<p>2.2 สอดแทรกประเด็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมไว้ในหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา รวมทั้งเสริมด้านทัศนศึกษาให้นักเรียน โดยสอดแทรกความสำคัญและความสัมพันธ์กันระหว่างโบราณสถาน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น</p> <p>2.3 เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรของท้องถิ่นในการอนุรักษ์ และคุ้มครอง คุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม</p> <p>1.1 สร้างระบบฐานข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของแหล่งสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและศิลปกรรมทั้งประเทศ</p> <p>4.2 ศึกษาเพื่อกำหนดศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับของ แหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมที่สำคัญและมีความเปราะบาง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม ตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม</p> <p>4.3 ศึกษากลไกการกำหนดค่าธรรมเนียมการเข้าเยี่ยมชมของแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีใ้ได้อยู่ภายใต้กฎ ระเบียบของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและดูแลรักษา คุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในพื้นที่</p> <p>1.1 ศึกษาและจัดลำดับพื้นที่เร่งด่วนเพื่อจัดทำแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับท้องถิ่น</p> <p>1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรของเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม /อปท. /ประชาคมที่มีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ในพื้นที่ ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของพื้นที่</p> <p>1.3 สนับสนุนให้เครือข่าย /อปท. ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัด การคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม โดยให้สอดคล้องกับ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับท้องถิ่น</p>

รายสาขา	กลยุทธ์	มาตรการ	แนวทางการปฏิบัติ
<p>พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญา ร่วมกันของภาคีต่าง ๆ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคี</p> <p>5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>2. รณรงค์ให้ประชาชนทุกระดับมีความรู้ และ ความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก รวมทั้ง ประเด็นการค้าและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1. เพิ่มความเข้มแข็งขององค์กรและระบบ สถาบันในการบริหารจัดการข้อมูลทางวิชาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเจรจาต่อรอง</p> <p>2. กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการภายใต้ กลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ของพิธีสาร เกี่ยวโต ค.ศ.1997</p> <p>5. ห้ามหรือจำกัดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9. เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือน กระจกเพิ่มขึ้น</p> <p>1. จัดทำกลไกด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ของประเทศในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ชีวภาพสมัยใหม่อย่างเหมาะสม สำหรับการ พัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน</p>	<p>2.1 ปรับปรุงหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก เช่น ปัญหาโลกร้อน ความปลอดภัยทางชีวภาพ สารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน และสารเคมีอันตราย เป็นต้น</p> <p>2.3 ศึกษา วิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับภาครัฐและภาคเอกชน ในด้านผลกระทบของการเปิดการค้าเสรีที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.5 รวบรวมและจัดทำระบบฐานข้อมูลของพันธกรณีและข้อตกลง ระหว่างประเทศของประเทศไทย รวมทั้งข้อมูลการวิจัยและกรณีศึกษา ของต่างประเทศ เพื่อใช้ในการเจรจาต่อรอง</p> <p>2.1 กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเภทของโครงการที่ สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และควรดำเนินการ ภายใต้ CDM โดยให้ความสำคัญกับโครงการด้านพลังงาน</p> <p>5.4 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และรณรงค์ให้ประชาชน ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก ลดและเลิกใช้สารเคมีที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9.4 ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรและประชาชนเกี่ยวกับ อันตรายต่อสุขภาพที่เกิดจากการใช้สาร methyl bromide ในการกำจัด แมลงศัตรูพืช</p> <p>1.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Clearing House หรือ BCH) เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการ เคลื่อนย้าย การดูแล และการใช้สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่ได้รับการดัดแปลง พันธุกรรมได้อย่างโปร่งใส โดยให้มีการเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วถึง</p>

